

Σχεδίαση Ψηφιακών Κυκλωμάτων Η γλώσσα περιγραφής υλικού VHDL - Μέρος II

Νικόλαος Καββαδίας
nkavn@uop.gr

08 Δεκεμβρίου 2010

- Σύνταξη κώδικα για λογική σύνθεση
- Σχεδίαση μνημών ROM και RAM
- Δομές ελέγχου/επαλήθευσης λειτουργίας των κυκλωμάτων
- Μηχανές πεπερασμένων καταστάσεων
- Μη προγραμματιζόμενοι επεξεργαστές

Απαριθμητοί τύποι δεδομένων (enumerated data types)

- Ο χρήστης ορίζει τη λίστα των επιτρεπόμενων τιμών που μπορούν να ανατεθούν σε ένα αντικείμενο που δηλώνεται με τον συγκεκριμένο τύπο
- Απαριθμητός τύπος δεδομένων χαρακτηριστικός για μηχανές πεπερασμένων καταστάσεων (FSM)

```
TYPE fsm_state IS (idle, forward, backward, stop);  
...  
signal current_state := IDLE;
```

- Απαριθμητός τύπος δεδομένων που καταγράφει τα επιτρεπόμενα χρώματα στο πρότυπο TELETEXT

```
TYPE rgb3 IS (black, blue, green, cyan, red, magenta, yellow, white);
```

- Τύπος δεδομένων για την υλοποίηση λογικής 4 επιπέδων κατά Verilog

```
TYPE verilog_mv14 IS ('0', '1', 'X', 'Z');
```

Σύνθετοι τύποι: Πίνακες

- Πίνακας: συλλογή από αντικείμενα του ίδιου τύπου
- Δήλωση για τον ορισμό ενός νέου τύπου πίνακα και δήλωση SIGNAL αυτού του τύπου:

```
TYPE <array name> IS ARRAY specification OF <data type>;  
SIGNAL <signal name>: <array type> [:= <initial value>];
```

- Παραδείγματα

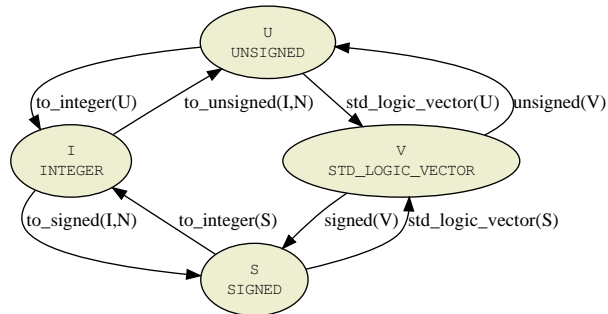
```
TYPE image IS ARRAY (0 to 31) OF byte; -- 1Dx1D  
TYPE matrix2D IS ARRAY (0 to 3, 1 downto 0) OF STD_LOGIC;  
...  
SIGNAL x: image; -- an 1Dx1D signal  
SIGNAL y: matrix2D;  
-- Initialization  
... := "0001"; -- 1D  
... := ('0', '0', '0', '1'); -- 1D  
... := (('0', '1', '1', '1'), ('1', '1', '1', '0')); -- 1Dx1D or 2D  
-- Assignments  
x(0) <= y(1)(2); -- 1Dx1D  
x(0) <= v(1,2); -- 2D  
x <= y(0); -- entire row  
x(3 downto 1) <= y(1)(4 downto 2);  
x(3 downto 0) <= (3 => '1', 2 => '0', others => '0');
```

Σύνοψη των συναρτήσεων μετατροπής τύπου του πακέτου numeric_std

- Δήλωση για τη χρήση του πακέτου

```
LIBRARY ieee;  
USE ieee.numeric_std.all;
```

- Γραφική αναπαράσταση των επιτρεπόμενων μετατροπών

Συναρτήσεις μετατροπής του πακέτου std_logic_arith

- Στο std_logic_arith μπορούμε να βρούμε τις συναρτήσεις μετατροπής conv_integer, conv_unsigned, conv_signed, conv_std_logic_vector

Κλήση συνάρτησης	Περιγραφή
conv_integer(param)	Μετατρέπει μια παράμετρο <i>param</i> τύπου INTEGER, UNSIGNED, SIGNED ή STD_ULOGIC σε μια τιμή τύπου INTEGER
conv_unsigned(param,b)	Μετατρέπει μια παράμετρο <i>param</i> τύπου INTEGER, UNSIGNED, SIGNED ή STD_ULOGIC σε μια τιμή τύπου UNSIGNED με μέγεθος <i>b</i> bit
conv_signed(param,b)	Μετατρέπει μια παράμετρο <i>param</i> τύπου INTEGER, UNSIGNED, SIGNED ή STD_ULOGIC σε μια τιμή τύπου SIGNED με μέγεθος <i>b</i> bit
conv_std_logic_vector(param,b)	Μετατρέπει μια παράμετρο <i>param</i> τύπου INTEGER, UNSIGNED, SIGNED ή STD_ULOGIC σε μια τιμή τύπου STD_LOGIC_VECTOR με μέγεθος <i>b</i> bit

Το πακέτο std_logic_unsigned ορίζει υπερφορτωμένες εκδοχές των πρώτων τριών συναρτήσεων μετατροπής για δεδομένα τύπου STD_LOGIC_VECTOR

Κανόνες για τη σύνταξη συνθέσιμων περιγραφών (1)

- 1 Χρήση ενός σήματος ρολογιού
- 2 Αποθήκευση τιμών στο κύκλωμα σε καταχωρητές ή μνήμες
- 3 Ανάθεση μιας τιμής ανά σήμα σε κάθε κύκλο ρολογιού
- 4 Χρησιμοποίηση μόνο σύγχρονης επανατοποθέτησης (synchronous reset) – υπάρχουν εξαιρέσεις (FSMs)
- 5 Χρήση μόνο ακμοπτυροδότησης στα flip-flop
- 6 Να μην παράγονται νέα σήματα χρονισμού με βάση το εξωτερικό ρολόι, αλλά αντί αυτού να χρησιμοποιούνται σήματα επίτρεψης/φόρτωσης για την επιλεκτική ενεργοποίηση κάποιας υπομονάδας

Κανόνες για τη σύνταξη συνθέσιμων περιγραφών (2)

- 7 Σε μια λίστα ευαισθησίας αναφέρονται όλα τα σήματα ή είσοδοι οι οποίες 'διαβάζονται' μέσα στη διεργασία
- 8 Σε μια λίστα ευαισθησίας μιας αποκλειστικά σύγχρονης διεργασίας επιτρέπεται να περιληφθεί μόνο το σήμα ρολογιού (clk)
- 9 Για την τρέχουσα και επόμενη κατάσταση ενός FSM, να χρησιμοποιείται απαριθμητός τύπος δεδομένων
- 10 Σε ένα κύκλωμα θα πρέπει να γίνεται ανάθεση σε όλα τα σήματα εξόδου για όλες τις περιπτώσεις λειτουργίας για την αποφυγή δημιουργίας ανεπιθύμητων μανδαλωτών
- 11 Επιτρέπεται η αρχική ανάθεση σε σήμα για την κάλυψη όλων των πιθανών περιπτώσεων
- 12 Να μην χρησιμοποιούνται οι τιμές 'X' και 'Z' ενός σήματος για τον έλεγχο περιπτώσεων (δήλωση WHEN σε μια CASE)

Βασικά στοιχεία στο σχεδιασμό κυκλωμάτων μνήμης

- Τρόποι ανάγνωσης
 - Ασύγχρονη ανάγνωση: αποτελέσματα διαθέσιμα στον ίδιο κύκλο στον οποίο διευθυνσιοδοτήθηκαν με κάποια συνδυαστική χρονική καθυστέρηση
 - Σύγχρονη ανάγνωση: αποτελέσματα διαθέσιμα στον επόμενο κύκλο ρολογιού
- Σήματα επίτρησης
 - RAM Επίτρηση ανάγνωσης (read enable ή *re*)
 - RAM Επίτρηση εγγραφής (write enable ή *we*)
 - RAM,ROM Επίτρηση εξόδου (output enable ή *oe*)
- Παράμετροι
 - Αριθμός θέσεων (καταχωρήσεων): *N* ή *NR*
 - Εύρος λέξης διεύθυνσης (address width): *AW*
 - Εύρος λέξης δεδομένων (data width): *DW*
 - Η παράμετρος *AW* ορισμένες φορές υπολογίζεται από την *NR* μέσω της έκφρασης: $AW = \lceil \log_2(NR) \rceil$
 - Αριθμός θυρών εισόδου (*NWP*) και εξόδου (*NRP*)

Σύγχρονη μνήμη ROM των 8-bit με 16 θέσεις και χρήση CONSTANT

```
library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all;
use ieee.std_logic_unsigned.all;

entity rom_16_8 is
  port (
    clk, re : in std_logic;
    addr : in std_logic_vector(3 downto 0);
    data : out std_logic_vector(7 downto 0)
  );
end rom_16_8;

architecture impl of rom_16_8 is
  type rom_type is array (0 to 15) of std_logic_vector(7 downto 0);
  constant ROM : rom_type :=
    (X"01", X"02", X"04", X"08", X"10", X"20", X"40", X"80",
     X"01", X"03", X"07", X"0F", X"1F", X"3F", X"7F", X"FF");
begin
  process (clk)
  begin
    if (clk='1' and clk'EVENT) then
      if (re = '1') then
        data <= ROM(conv_integer(addr));
      end if;
    end if;
  end process;
end impl;
```

Μνήμη τυχαίας προσπέλασης (RAM)

- Μία RAM διαθέτει τουλάχιστον μία είσοδο για τη διευθυνσιοδότηση (address) και τουλάχιστον μία θύρα για την ανάγνωση ή/και εγγραφή δεδομένων από και προς συγκεκριμένη θέση στη μνήμη θέση στη μνήμη
- Υποχρεωτικά διαθέτει είσοδο ρολογιού (clk) και επίτρηση εγγραφής (we) για κάθε θύρα εγγραφής
- Τα περιεχόμενα της RAM υλοποιούνται ως SIGNAL
- Μπορεί να οριστεί και επίτρηση ανάγνωσης θύρας εξόδου
- Οι πολλαπλές αιτήσεις για εγγραφή στην ίδια θέση δημιουργούν πρόβλημα διαμάχης και επιλύονται με κατάλληλη λογική ελέγχου (προτεραιότητα)
- Τρόπος εγγραφής READ FIRST: Τα περιεχόμενα της διευθυνσιοδοτούμενης θέσης μνήμης εμφανίζονται στην έξοδο. Τα δεδομένα εισόδου γράφονται στην ίδια θέση (ανάγνωση πριν την εγγραφή)

RAM με ασύγχρονη ανάγνωση

```
library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all;
use ieee.std_logic_unsigned.all;

entity ram_async is
  port (
    clk, we : in std_logic;
    rwaddr : in std_logic_vector(5 downto 0);
    di : in std_logic_vector(15 downto 0);
    do : out std_logic_vector(15 downto 0)
  );
end ram_async;

architecture synth of ram_async is
  type ram_type is array (63 downto 0) of std_logic_vector(15 downto 0);
  signal RAM : ram_type;
begin
  process (clk)
  begin
    if (clk='1' and clk'EVENT) then
      if (we = '1') then
        RAM(conv_integer(rwaddr)) <= di;
      end if;
    end if;
  end process;
  do <= RAM(conv_integer(rwaddr));
end synth;
```

RAM με τρόπο εγγραφής READ FIRST

```
library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all;
use ieee.std_logic_unsigned.all;

entity ram_rf is
  port (
    clk, we : in std_logic;
    rwaddr : in std_logic_vector(5 downto 0);
    di : in std_logic_vector(15 downto 0);
    do : out std_logic_vector(15 downto 0)
  );
end ram_rf;

architecture synth of ram_rf is
  type ram_type is array (63 downto 0) of std_logic_vector(15 downto 0);
  signal RAM: ram_type;
begin
  process (clk)
  begin
    if (clk='1' and clk'EVENT) then
      if (we = '1') then
        RAM(conv_integer(rwaddr)) <= di;
      end if;
      do <= RAM(conv_integer(rwaddr));
    end if;
  end process;
end synth;
```

ASSERT

- Η ASSERT είναι μία μη συνθέσιμη εντολή που χρησιμοποιείται για την επιστροφή μηνυμάτων στο τεμαχικό κατά την προσομοίωση
 - 1 Τιμήμα συνθήκης (condition)
 - 2 Τιμήμα αναφοράς μηνύματος που προσδιορίζεται από τη λέξη κλειδί REPORT
 - 3 Τιμήμα σοβαρότητας στο οποίο γίνεται δήλωση της επίδρασης που έχει η μη ικανοποίηση της συνθήκης στη συνέχεια της προσομοίωσης. Σημειώνεται με τη λέξη κλειδί SEVERITY

```
ASSERT <condition>
  [REPORT "<message>"]
  [SEVERITY <severity level>];
END <package name>;
```

- Τα επίπεδα σοβαρότητας είναι: σημείωση (NOTE), προειδοποίηση (WARNING), σφάλμα (ERROR), ή αποτυχία (FAILURE)

Αρχεία στη VHDL

- Ο τύπος APXEIOY (FILE) προσφέρει ένα βολικό τρόπο για την επικοινωνία μας περιγραφής VHDL με το περιβάλλον του μηχανήματος-ξενιστή (ο υπολογιστής στον οποίο γίνεται η ανάπτυξη και ο έλεγχος λειτουργίας της περιγραφής)

```
type LINE is access STRING; -- A LINE is a pointer to a STRING value.
type TEXT is file of STRING;
```

- Διαδικασίες για το χειρισμό αρχείων κειμένου (TEXTIO)

```
procedure FILE_OPEN (file F: TEXT; External_Name: in STRING;
  Open_Kind: in FILE_OPEN_KIND := READ_MODE);
procedure FILE_OPEN (Status: out FILE_OPEN_STATUS; file F: TEXT;
  External_Name: in STRING;
  Open_Kind: in FILE_OPEN_KIND := READ_MODE);
procedure FILE_CLOSE (file F: TEXT);
function ENDFILE (file F: TEXT) return BOOLEAN;
procedure READLINE (file F: TEXT; L: inout LINE);
procedure WRITELINE (file F: TEXT; L: inout LINE);
procedure READ (file F: TEXT; VALUE: out STRING);
procedure WRITE (file F: TEXT; VALUE: in STRING);
procedure HREAD(L:inout LINE; VALUE:out STD_LOGIC_VECTOR; GOOD: out BOOLEAN);
procedure HWRITE(L:inout LINE; VALUE:in STD_LOGIC_VECTOR;
  JUSTIFIED:in SIDE := RIGHT; FIELD:in WIDTH := 0);
```

Testbench

- Το testbench αποτελεί ένα εικονικό κύκλωμα το οποίο εφαρμόζει εισόδους προς (διέγερση) και λαμβάνει εξόδους (απόκριση) από το πραγματικό κύκλωμα
- Η entity ενός testbench δεν περιλαμβάνει καμία δήλωση θύρας, μπορεί όμως να περιλαμβάνει generic
- Στο testbench, δηλώνεται το COMPONENT του συνολικού κυκλώματος

```
ENTITY testbench IS
  -- no PORT statement necessary
END testbench;

ARCHITECTURE example IS testbench
  COMPONENT entity_under_test
  PORT(...)
  END COMPONENT;
BEGIN
  Generate_waveforms_for_test;
  Instantiate_component;
  Monitoring_statements;
END example;
```

Διέγερση σημάτων εισόδου από process

```

...
CLK_GEN_PROC: process(clk)
begin
  if (clk = 'U') then
    clk <= '1';
  else
    clk <= not clk after CLK_PERIOD/2;
  end if;
end process CLK_GEN_PROC;

DATA_INPUT: process
variable ix : integer range 0 to 7;
begin
  in1 <= X"DE"; in2 <= X"AD"; in3 <= X"BE"; in4 <= X"EF";
  sel <= "000"; reset <= '1';
  wait for CLK_PERIOD;
  --
  reset <= '0';
  for i in 0 to 7 loop
    sel <= std_logic_vector(to_unsigned(i,3));
    wait for CLK_PERIOD;
  end loop;
end process DATA_INPUT;
...

```

Παράδειγμα: Εγγραφή αποτελεσμάτων σε αρχείο εξόδου

```

component add ...
signal a, b, sum : std_logic_vector(Dw-1 downto 0);
file output_log : text open write_mode is "add.log";
begin
  UUT : add
  generic map (Dw => Dw)
  port map (a => a, b => b, sum => sum);

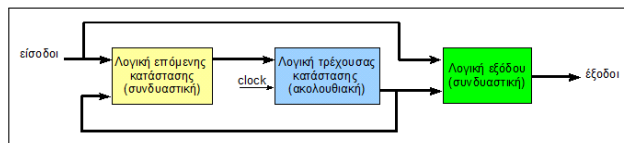
  process
  begin
    a <= X"FF"; b <= X"10"; wait for 10 ns;
    a <= X"10"; b <= X"89"; wait for 10 ns;
  end process;

  output_log_proc: process
  variable out_line : line;
  begin
    write(out_line, NOW, left, 8);
    write(out_line, string'(" a:"), right, 4);
    hwrite(out_line, a, right, 4);
    write(out_line, string'(" b:"), right, 4);
    hwrite(out_line, b, right, 4);
    write(out_line, string'(" sum:"), right, 4);
    hwrite(out_line, sum, right, 4);
    writeline(output_log, out_line);
    wait for 10 ns;
  end process output_log_proc;
...

```

Δομή ενός FSM

Τυπική οργάνωση ενός FSM

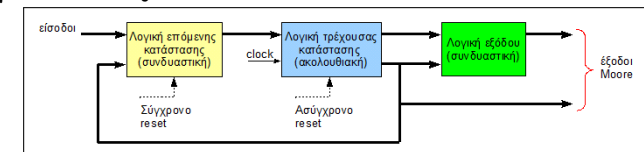

- Λογική τρέχουσας κατάστασης:** Υλοποιείται από καταχωρητή για την αποθήκευση της τρέχουσας κατάστασης του FSM. Η τιμή του αντιπροσωπεύει το συγκεκριμένο στάδιο στο οποίο βρίσκεται η λειτουργία του FSM
- Λογική επόμενης κατάστασης:** Συνδυαστική λογική η οποία παράγει την επόμενη κατάσταση της ακολουθίας. Η επόμενη κατάσταση αποτελεί συνάρτηση των εισόδων του FSM και της τρέχουσας κατάστασης
- Λογική εξόδου:** Συνδυαστική λογική που χρησιμοποιείται για την παραγωγή των σημάτων εξόδου του κυκλώματος. Οι έξοδοι αποτελούν συνάρτηση της εξόδου του καταχωρητή (τρέχουσας) κατάστασης και ΠΠΘΑΝΩΣ των εισόδων του FSM

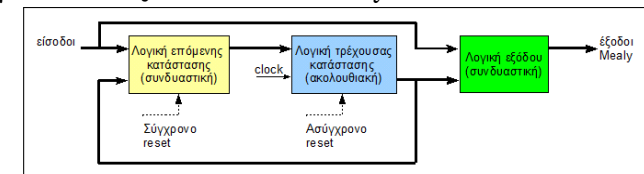
Κατηγορίες FSM: τύπου Moore και τύπου Mealy

- Στα FSM τύπου Moore οι έξοδοι είναι συνάρτηση μόνο της τρέχουσας κατάστασης

- Οργάνωση ενός FSM τύπου Moore

- Στα FSM τύπου Mealy οι έξοδοι είναι συνάρτηση των εισόδων και της τρέχουσας κατάστασης
- Οργάνωση ενός FSM τύπου Mealy

Κωδικοποίηση της κατάστασης στα FSM

- sequential: σε κάθε κατάσταση ανατίθενται δυαδικοί αριθμοί κατά αύξουσα σειρά
- one-hot: σε κάθε κατάσταση αντιστοιχίζεται ξεχωριστό flip-flop. Σε κάθε κατάσταση ένα μόνο flip-flop έχει την τιμή '1'
- Κωδικοποίηση καθοριζόμενη από το χρήστη

```
constant S1: std_logic_vector(3 downto 0) := "0110";  
constant S2: std_logic_vector(3 downto 0) := "0111";  
constant S3: std_logic_vector(3 downto 0) := "0000";
```

- Κωδικοποίηση καθοριζόμενη από το εργαλείο υλοποίησης (λογικής σύνθεσης)

```
type STATES is (S1, S2, S3, S4);  
signal state : STATES;
```

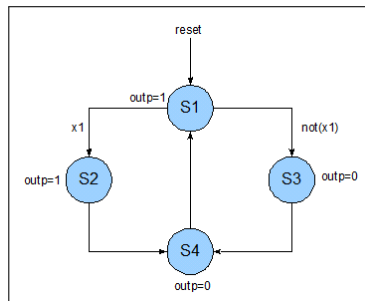
- Άλλες κωδικοποιήσεις: Gray, Johnson, one-cold

Παρατηρήσεις

- Για την αρχικοποίηση του FSM σε μία γνωστή αρχική κατάσταση επιβάλλεται η χρήση ασύγχρονης επανατοποθέτησης (asynchronous reset)
- Γενικά υφίστανται αρκετές τεχνικές για τη σύνταξη της περιγραφής ενός FSM
 - 1 FSM με μία διεργασία (process): Η λογική επόμενης κατάστασης, τρέχουσας κατάστασης και εξόδου σε μία PROCESS
 - 2 FSM με δύο διεργασίες: Η λογική επόμενης κατάστασης και τρέχουσας κατάστασης σε μία PROCESS και η λογική εξόδου σε μία δεύτερη
 - 3 FSM με τρεις διεργασίες: Η λογική επόμενης κατάστασης, τρέχουσας κατάστασης και εξόδου σε ξεχωριστές PROCESS
 - 4 FSM με δύο διεργασίες με τη λογική τρέχουσας κατάστασης σε μία PROCESS και τη λογική επόμενης κατάστασης και εξόδου σε μία δεύτερη PROCESS
 - 5 FSM με αποθηκευμένα σήματα εξόδου

Διάγραμμα μεταγωγής καταστάσεων για ένα απλό FSM 4 καταστάσεων

- Το FSM του παραδείγματος καθορίζεται από:
 - Τέσσερις καταστάσεις: S1, S2, S3, S4
 - Μία είσοδο: x1
 - Μία έξοδο: outp
 - Πέντε περιπτώσεις μετάβασης από κατάσταση σε κατάσταση σύμφωνα με το παρακάτω διάγραμμα μεταγωγής καταστάσεων

Παράδειγμα FSM με μία διεργασία (αποθηκευμένη έξοδος)

```
library IEEE;  
use IEEE.std_logic_1164.all;  
  
entity fsm_1 is  
port (  
    clk, reset, x1 : IN std_logic;  
    outp : OUT std_logic  
);  
end fsm_1;  
  
architecture beh1 of fsm_1 is  
    type state_type is (s1,s2,s3,s4);  
    signal state: state_type;  
begin  
    process (clk, reset)  
    begin  
        if (reset = '1') then  
            state <= s1;  
            outp <= '1';  
        elsif (clk='1' and clk'event) then  
            case state is
```

```
                when s1 =>  
                    if (x1 = '1') then  
                        state <= s2;  
                        outp <= '1';  
                    else  
                        state <= s3;  
                        outp <= '0';  
                    end if;  
                when s2 =>  
                    state <= s4;  
                    outp <= '0';  
                when s3 =>  
                    state <= s4;  
                    outp <= '0';  
                when s4 =>  
                    state <= s1;  
                    outp <= '1';  
            end case;  
        end if;  
    end process;  
end beh1;
```

Παράδειγμα FSM με τρεις διεργασίες

```
library IEEE;
use IEEE.std_logic_1164.all;

entity fsm_3 is
port (
    clk, reset, x1 : IN std_logic;
    outp : OUT std_logic
);
end fsm_3;

architecture beh1 of fsm_3 is
type state_type is (s1,s2,s3,s4);
signal current_state, next_state:
state_type;
begin
p1: process (clk, reset)
begin
if (reset = '1') then
state <= s1;
elsif (clk='1' and clk'EVENT) then
current_state <= next_state;
end if;
end process process1;
```

```
p2 : process (current_state, x1)
begin
case current_state is
when s1 =>
if (x1 = '1') then
next_state <= s2;
else
next_state <= s3;
end if;
when s2 =>
next_state <= s4;
when s3 =>
next_state <= s4;
when s4 =>
next_state <= s1;
end case;
end process process2;

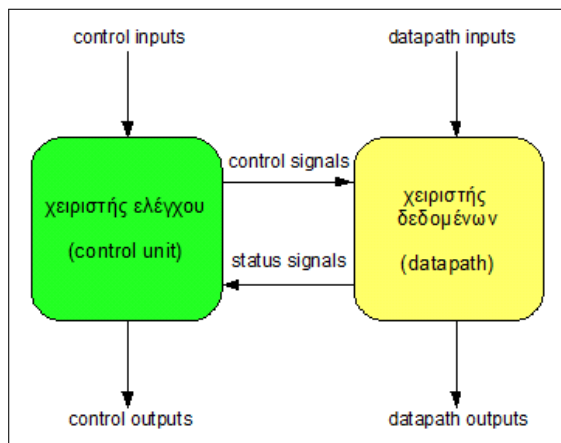
p3 : process (current_state)
begin
case current_state is
when s1 => outp <= '1';
when s2 => outp <= '1';
when s3 => outp <= '0';
when s4 => outp <= '0';
end case;
end process process3;
end beh1;
```

Μη προγραμματιζόμενοι επεξεργαστές

- Μη προγραμματιζόμενοι επεξεργαστές είναι εκείνα τα κυκλώματα τα οποία έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να μπορούν να επιλύσουν ένα μόνο πρόβλημα
- Ένας μη προγραμματιζόμενος επεξεργαστής αποτελείται από το χειριστή ελέγχου (controller ή control unit) και το χειριστή δεδομένων (datapath)
- Ο χειριστής ελέγχου παράγει σήματα ελέγχου για την δρομολόγηση των μηχανισμών που λαμβάνουν χώρα στο χειριστή δεδομένων
- Ο χειριστής δεδομένων επιστρέφει στο χειριστή ελέγχου σήματα κατάστασης (status signals) τα οποία κατευθύνουν τη μετάβαση ανάμεσα στις εσωτερικές καταστάσεις του χειριστή ελέγχου
- Ο χειριστής ελέγχου υλοποιείται συχνά ως FSM

Η οργάνωση ενός μη-προγραμματιζόμενου επεξεργαστή

- Γενικό σχηματικό διάγραμμα ενός μη προγραμματιζόμενου επεξεργαστή

Το πρόβλημα του μέγιστου κοινού διαιρέτη δύο αριθμών

- Δεχόμαστε ότι: $gcd(n, 0) = gcd(0, n) = gcd(0, 0) = 0$
- Το ζητούμενο είναι η εύρεση αριθμού m ο οποίος να είναι ο μεγαλύτερος θετικός ακέραιος ο οποίος διαιρεί και τους δύο αριθμούς
- Στα αρχαία Ελληνικά μαθηματικά αντιπροσωπεύει το πρόβλημα εύρεσης κοινής αναφοράς για τη μέτρηση δύο ευθύγραμμων τμημάτων
- Το πρόβλημα του GCD επιλύεται με τον αλγόριθμο του Ευκλείδη

```
unsigned int gcd(unsigned int a, unsigned int b) {
    assert(a > 0 && b > 0);
    if (a == b) return a;
    if (a > b) return gcd(a-b, b);
    if (b > a) return gcd(a, b-a);
}
```

- Στον αλγόριθμο του Ευκλείδη, η αναδρομή μπορεί να αποφευχθεί

Ο αλγόριθμος του μέγιστου κοινού διαιρέτη δύο αριθμών (GCD)

- Δεχόμαστε ότι: $gcd(n, 0) = gcd(0, n) = gcd(0, 0) = 0$
- Υλοποίηση σε ANSI C
- Αποφυγή αναδρομής και χρήσης του υπολογισμού ακέραυου υπολοίπου

```
int gcd(int a, int b)
{
    int result;
    int x, y;

    x = a;
    y = b;

    if (x!=0 && y!=0)
    {
        while (x != y)
        {
            if (x >= y)
                x = x - y;
            else
                y = y - x;
        }
    }
}
```

```
    result = x;
}
else
{
    result = 0;
}
return (result);
}

int main()
{
    int result = gcd(196, 42);
    return (result);
}
```

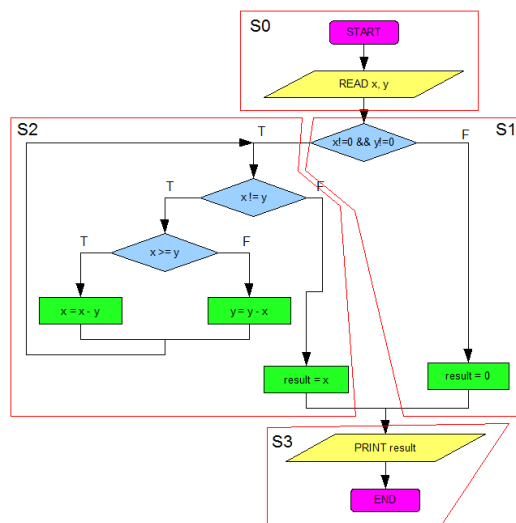
Αριθμητικό παράδειγμα υπολογισμού του GCD

- Ο μικρότερος αριθμός από δύο αριθμούς a, b αφαιρείται από τον μεγαλύτερο σε διαδοχικά βήματα
- Όταν οι δύο αριθμοί γίνουν ίσοι, τότε ισούνται με τον Μέγιστο Κοινό Διαιρέτη τους
- Σε περίπτωση που η διαδικασία φτάσει μέχρι το σημείο που $a = 1$ ή $b = 1$ τότε οι δύο αριθμοί δεν έχουν μη τετριμμένο GCD, δηλαδή μεγαλύτερο του 1
- Παράδειγμα ($a = 196, b = 42$)

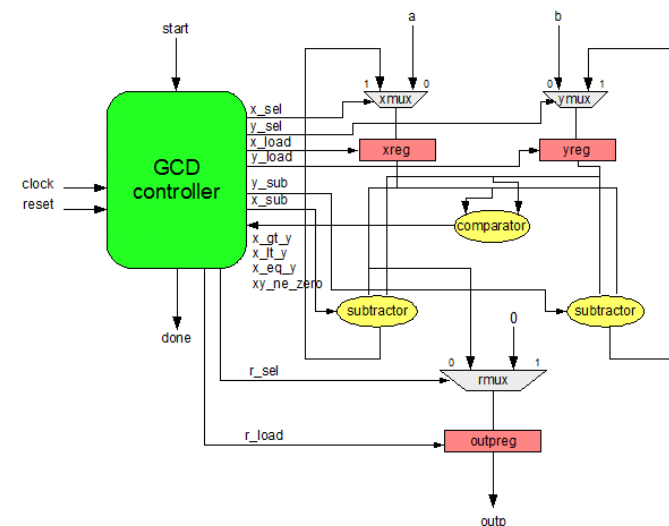
Βήμα	A	B
1	196	42
2	154	42
3	112	42
4	70	42
5	28	42
6	28	14
7	14	14

- Το αποτέλεσμα είναι: $gcd(196, 42) = 14$

Αλγοριθμικό διάγραμμα ροής για τον αλγόριθμο GCD

Το συνολικό κύκλωμα του επεξεργαστή GCD

Περιγραφή της υλοποίησης FSMD του επεξεργαστή GCD (1)

```
library IEEE;
use IEEE.std_logic_1164.all;
use IEEE.std_logic_unsigned.all;

entity gcd is
  generic (
    WIDTH : integer
  );
  port (
    clock : in std_logic;
    reset : in std_logic;
    start : in std_logic;
    a      : in std_logic_vector(WIDTH-1 downto 0);
    b      : in std_logic_vector(WIDTH-1 downto 0);
    outp   : out std_logic_vector(WIDTH-1 downto 0);
    done   : out std_logic
  );
end gcd;

architecture fsmd of gcd is
  type state_type is (s0,s1,s2,s3);
  signal state: state_type;
  signal x, y, res : std_logic_vector(WIDTH-1 downto 0);
begin
```

Νικόλαος Καββαδίας nkavn@uop.gr

Σχεδίαση Ψηφιακών Κυκλωμάτων

Περιγραφή της υλοποίησης FSMD του επεξεργαστή GCD (2)

```
process (clock, reset)
begin
  done <= '0';
  --
  if (reset = '1') then
    state <= s0;
    x <= (others => '0');
    y <= (others => '0');
    res <= (others => '0');
  elsif (clock='1' and clock'EVENT) then
    case state is
      when s0 =>
        if (start = '1') then
          x <= a;
          y <= b;
          state <= s1;
        else
          state <= s0;
        end if;
      when s1 =>
        if (x /= 0 and y /= 0) then
          state <= s2;
        else
          res <= (others => '0');
          state <= s3;
        end if;
    end case;
  end if;
end process;
```

Νικόλαος Καββαδίας nkavn@uop.gr

Σχεδίαση Ψηφιακών Κυκλωμάτων

Περιγραφή της υλοποίησης FSMD του επεξεργαστή GCD (3)

```
when s2 =>
  if (x > y) then
    x <= x - y;
    state <= s2;
  elsif (x < y) then
    y <= y - x;
    state <= s2;
  else
    res <= x;
    state <= s3;
  end if;
when s3 =>
  done <= '1';
  state <= s0;
end case;
end if;
end process;

outp <= res;
end fsmd;
```

Νικόλαος Καββαδίας nkavn@uop.gr

Σχεδίαση Ψηφιακών Κυκλωμάτων

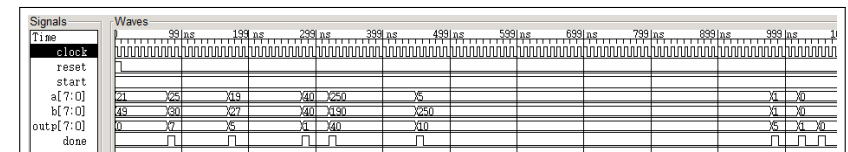
Προσομοίωση του επεξεργαστή GCD

- Δηλώσεις FILE για λήψη εισόδων από αρχείο και εκτύπωση διαγνωστικής εξόδου σε αρχείο

```
file TestDataFile: text open read_mode is "gcd_test_data.txt";
file ResultsFile: text open write_mode is "gcd_alg_test_results.txt";
```

- Περιεχόμενα του "gcd_test_data.txt" (A, B, result)

```
21 49 7
25 30 5
19 27 1
40 40 40
250 190 10
5 250 5
1 1 1
0 0 0
```


Νικόλαος Καββαδίας nkavn@uop.gr

Σχεδίαση Ψηφιακών Κυκλωμάτων

Έλεγχος ορθής λειτουργίας με testbench (1)

- Τα χαρακτηριστικά του testbench για την επαλήθευση της ορθής συμπεριφοράς του επεξεργαστή GCD
- Λήψη εισόδων από αρχείο με χρήση μεταβλητών
- Εξομοίωση της συμπεριφοράς του επεξεργαστή σε αλγοριθμικό επίπεδο
- Προσθήκη απαριθμητή επιδόσεων (performance counter) για την λήψη του αναλυτικού προφίλ εκτέλεσης του επεξεργαστή GCD για διαφορετικές εισόδους

```
...
-- Profiling signals
signal ncycles : integer;
...
PROFILING: process(clock, reset, done)
begin
  if (reset = '1' or done = '1') then
    ncycles <= 0;
  elsif (clock = '1' and clock'EVENT) then
    ncycles <= ncycles + 1;
  end if;
end process PROFILING;
```

Έλεγχος ορθής λειτουργίας με testbench (2)

Αλγοριθμική υλοποίηση και έλεγχος ορθής λειτουργίας

```
GCD_EMUL: process
variable A_v,B_v,Y_v,Y_Ref,temp: integer range 0 to 255;
variable ncycles_v: integer;
variable TestData, BufLine: line;
variable Passed: std_logic := '1';
begin
  while not endfile(TestDataFile) loop
    --- Read test data from file
    readline(TestDataFile, TestData);
    read(TestData, A_v);
    read(TestData, B_v);
    read(TestData, temp); -- reading the 3rd value (unused here)
    -- Assign inputs
    a <= conv_std_logic_vector(A_v, WIDTH);
    b <= conv_std_logic_vector(B_v, WIDTH);
    --- Model GCD algorithm
    if (A_v /= 0 and B_v /= 0) then
      while (A_v /= B_v) loop
        if (A_v >= B_v) then
          A_v := A_v - B_v;
        else
          B_v := B_v - A_v;
        end if;
      end loop;
    else
      A_v := 0;
    end if;
```

Έλεγχος ορθής λειτουργίας με testbench (3)

Αλγ. υλοποίηση και έλεγχος ορθής λειτουργίας (συνέχεια)

```
Y_Ref := A_v;
wait until done = '1';
Y_v := conv_integer(outp);
--- Test GCD algorithm
if (Y_v /= Y_Ref) then -- has failed
  Passed := '0';
  write(Bufline, string("GCD Error: A="));
  write(Bufline, A_v);
  write(Bufline, string(" B=")); write(Bufline, B_v);
  write(Bufline, string(" Y=")); write(Bufline, Y_v);
  write(Bufline, string(" Y_Ref=")); write(Bufline, Y_Ref);
  writeline(ResultsFile, Bufline);
else
  ncycles_v := ncycles;
  write(Bufline, string("GCD OK: Number of cycles="));
  write(Bufline, ncycles_v);
  writeline(ResultsFile, Bufline);
end if;
end loop;
if (Passed = '1') then -- has passed
  write(Bufline, string("GCD algorithm test has passed"));
  writeline(ResultsFile, Bufline);
end if;
wait for CLK_PERIOD;
end process GCD_EMUL;
```

Έλεγχος ορθής λειτουργίας με testbench (4)

- Εκτύπωση διαγνωστικής εξόδου στο αρχείο "gcd_alg_test_results.txt"

```
GCD OK: Number of cycles=7
GCD OK: Number of cycles=8
GCD OK: Number of cycles=10
GCD OK: Number of cycles=3
GCD OK: Number of cycles=12
GCD OK: Number of cycles=52
GCD OK: Number of cycles=3
GCD OK: Number of cycles=2
GCD algorithm test has passed
```